

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Tessék választani!

Makó, aug. 17.

A magyar közélet minden helyéről egyetlen kérdés tolt most előtérbe. Az, hogy — *mi lesz?*

Ez a kérdés a Lukács nagyenyedi beszámolója után még inkább kézenfekvő, mint azelőtt volt. Addig még hihettük, hogy Lukács-csal s Tiszával együtt észre tér a kormány és mungó hada, ma már tudjuk, hogy őszszel is még tovább akar rombolni s pusztítani a — *gonosz örület*.

A kormány hát el van szánva mindenre. Am az a minden, amit Lukács is hirdet, olyan gazság, olyan bitangság lenne, amelyet a magyar közvélemény egyetlen napig se tűrhet tovább.

Azt mondja Lukács, hogy kész a törvényjavaslat arra, hogy az engedetlenkedő, már tudniillik a mungó-akarataknak nem engedelmesskedő ellenzéki képviselőket az őszszel nemcsak kivezetetik Pavlikékkal az ország házából, hanem a munkapárti mentelmi bizottság egyszerűen megfosztja ezeket a mandátumuktól is!

Arcunkba szökik a vér s a legigazabb jogán kérdezzük erre a gonosz pimaszságra — mert nem nevezhetjük már a tervet se másnak — hogy — *quo jure*, mi jogon megy ez az egész terv?

Hát van-e ehhez joguk, van-e még csak valamelyes címük is a bitangoknak, hogy a magyar nép egyeteme által választott igazi *nép-képviselőket* ők egyszerűen csupán csak a *hatalom erőszaka* címén kidobjanak az ország házából?

Az elszabadult örületnek micsoda korlátoltsága hiteti el velők, hogy ehhez joguk van még a hatalmukban is?

Nem adunk ma már semmit a Tisza és Lukács véleményére s akaratára. Az előbbi a hatalom gonosz örületének önkivülete, az utóbbi a hatalmon maradhatás mániája kívül ejt a beszámíthatáson. De kérdezzük *Návay* Lajost, *Berzeviczy* Albertet, *Kabos* Ferencet, *Széll* Kálmánt, meg a többi józanabb munkapárti politikust,

hogy nyilatkozzanak, de igazán nyilatkozzanak, hogy nem örület s nem gonoszság-e az, amit Tiszák — Lukácsék őszre terveznek azzal, hogy az ellenzéki képviselőket egyszerűen megfosztják mandátumaiktól.

El vagyunk készülve arra is, hogy ezek a politikusok is homokba dugva fejüket hallgatnak még e súlyos kérdésnél is. De megvagyunk győződve, hogyha nagyfejű politikusaink nem tudnak és nem akarnak felelni erre a kérdésre, majd maga a magyar nép fog erre válaszolni! Még pedig bizonyára úgy, hogy véres lesz ettől a választól az orra nemcsak Tiszának és Lukácsnak, hanem Návayéknak is.

A magyar nép nem fogja tűrni, hogy becsületes akarata gazemberül keresztülgázoljanak.

E súlyos napokban, ami felelősségünk teljes érzésével és teljes tudatában minden mi tettünknek, már is hirdeljük és valljuk, hogy ha a kormány erre a szédületes gaztetre véglegesen elhatározza magát s a magyar nép akaratát kutyába véve megakarja fosztani a nép választottait mandátumaiktól, *mi leszünk itt Makón, a nagy magyar Alföld igazán magyarul és becsületesen érő ebben a szivében, Makó városában az elsők, akik lázadók leszünk s lázadó izgatásunkkal magunkkal visszük Makó város egész népességét, ezt a szintiszta s becsületesen érő magyar népet.*

Mi leszünk az elsők, a kik oda fogjuk *harmincötezeren* kiáltani Lukácséknak és Tiszáéknak, hogy — *ne tovább a gonosz örület utján.*

Bizonyosan hisszük, hogy ezt a hangot akarva nem akarva megfogja hallani Tisza is Lukács is! Ha mégis nem fogják meg is érteni, majd ők látni fogják, mi következik.

Ma egy utja van csak a mai khaoszból való kibontakozásnak: *tessék választani!* Tessék felosztani a képviselőházat s itéljen a nemzet. Még azt is elfogadjuk nemzetnek, a mely Magyarországon a mai választójog szerint

választ! Próbálják meg s kötelességük megpróbálni, mit szól a mai politikához *ez a nemzet!*

Kegyelmes, méltóságos és nagyságos urak! Lássuk csak legalább is azt meg, hogy mit szól az önök gazemberségéhez a mai választók tömege a *mai* magyar nemzet? Hát még ezt sem akarják tudni? Hát még ennek az ítéletétől is annyira rettegnek, hogy nem mernek új választókat rendezni?

Hát ha még a mai választásoktól is, a kik közt a hatalomnak annyi lekötelezettje, éhese kapaszkodója, megrontója van, hát vajjon mennyit ér az önök egész erkölcsi bázisa, erkölcsi alapja? Hát önök ezen az ingatag, ezen a becsületesen bázison akarnak még tovább is felszinen maradni?

A mi kisvidéki falusi kanászkunk ilyen ingatag erkölcsi bázis elől megfutamodik s nem is meri többé mutatni magát.

Hát a Tisza Pista, meg a Lukács László hatalmi büszkesége a falusi kanász erkölcsén is alább van? Így már igazán nincs is mit beszélünk. Itt több kell a szónál, itt tettek kellene.

A mai kormány némileg való erkölcsmentő eszköze még csak egy lehet: hogy ha választatnak.

Tessék választani!

De becsületesen!

kp.

— Egy föl nem olvasott távirat.

A kassai függetlenségi párt Lukács László beszámolója alkalmából üdvözölte a nagyenyedi függetlenségi pártot, a miniszterelnökhöz pedig a következő táviratot intézte:

Nagyméltóságú Lukács László miniszterelnök urnak Nagyenyed.

Beszámolójában jelentse be lemondását. A kibontakozásnak más módja nincs.

A kassai függ. és 48-as párt.

Ezt a táviratot sem a beszámolón, sem a banketten nem olvasták föl. Pedig ez volt az egyetlen „üdvöző” távirat, amelyben nem hazugságok foglaltattak, amelyet tehát érdemes lett volna fölolvasni.

Nádassyék bemutatkozása.

Szeptember elsején kezdődik a színi évad.

A makói közönség még sohase várta olyan nagy érdeklődéssel a színi szezon kezdetét, mint most. Nem is csoda. Új társulat, új műsor, új és modern díszletek vonulnak fel ami tisztességesen megkoptat színpadunkon és így érthető a közönség kíváncsi várakozása, mert hát a jót és szépet szeretjük mi is, dacára, hogy csak nagy ritkán van benne részünk.

Nádassy Józsefnek személye elég biztosíték nekünk arra, hogy jó társulatot és jó műsort fogunk kapni. Ami pedig a fényes, új és modern díszleteket és a gazdag új ruhátartást illeti, ezt ma már nemcsak Nádassy hirdeti, de élő-reklámként hirdetik velünk azok is, a kik erről személyesen meggyőződtek s a kik a legnagyobb elragadtatással beszélhetünk és beszélünk is a színpadon és a színházi ruhátárban látott gazdag felszerelésről.

Az új társulat tagjai már e hó 25-én érkeznek Makóra, 27-ikén lesz az első próba és szeptember elsején az első előadás.

Sorban fognak bemutatkozni az új tagok is, úgy, hogy a közönség az első tíz napban megismerheti valamennyit.

Új dísz fog öltetni a színház belső képe is, amennyiben Nádassy a régi festett előfüggőnyt új és modern, széthyitható *beuretuhi* *bárszony függőny*re cserélte ki, természetesen, csak a színi évad tartamára.

Hogy a közönség mennyire várja a színi évad kezdetét, mi sem igazolja jobban, mint az, hogy már most is egyre-másra jelentkeznek a bérelni szándékozók. *A bérletet azonban csak 20-ika után fogja eszközölni Cathry Ferenc titkár.*

Nádassy ez évben is, mint min-

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a m. t. vásárlóközönséget értesíteni, miszerint 15 év óta fenálló

kézmű-és nőidivatáru üzletemet

helyeztem át. Amidőn a m. t. vevőkörömnek cégem iránt tanúsított eddigi nagyrabecsült bizalmáért köszönetet mondok, kérem ezen bizalmat részemre továbbra is fentartani. Minden igyekezetem ezután is oda fog irányulni, hogy szükségletüket szigorúan szabott áraink mellett a legelőnyösebben szerezhessék be. Üzletem vezetésében úgy, mint eddig is, főtörkvésem oda fog irányulni, hogy mindenben a legjobbat és legújabbat nyújtsam. Különösen figyelmébe ajánlom m. t. vevőimnek újonnan bevezetett menyasszonyi kelegye és kész női fehérnemű raktáramat, továbbá perzsa szőnyeget, amely cikkeknel előnyös összeköttetésem révén a legmagasabb igényeket is kielégíthetem. — Tisztelettel:

Neumann Zsigmond.

Telefon-szám: 86

dig, elsősorban a bérlők igényeit fogja szem előtt tartani és minden új darabot először bérletben fog színre hozni.

A nagyszerű új darabok közül egy egész sereg fog bemutatásra kerülni, köztük „A jókedvű paraszt”, „Az asszonyfaló” és a „Fiu vagy leány” című nagy operettek, a melyek külföldön is mindenütt óriási sikert arattak.

Egyszóval érdekes és nagystílusú színházi évadra van kilátásunk, melyet még érdekesebbé fog tenni a gyakorlatok miatt itt időző sok idegen, a kiknek bizonyára egyetlen kellemes szórakozó helyük szintén a színház lesz.

A távbeszélő fejlesztése.

Egyenes összeköttetés Budapestelel.

Mikor nálunk a telefonvezeték létesítették, már akkor panasz tárgyát képezte az, hogy nincs egyenes összeköttetésünk az ipar és kereskedelem központjával: Budapesttel.

A makói kereskedők egylete csaknem minden évben megújította kérelmét a miniszternél a makói távbeszélő célszerű fejlesztése érdekében, de sikertelen volt minden törekvés.

Hasztalan sürgette Makóváros kereskedelmi és ipari fejlődésére eme fontos kérdést az illetékes kereskedelmi és iparkamara. Ennek a testületnek fáradozása is kárba veszett. De nem kísérte külön eredmény Csanádvármegye közigazgatási bizottságának fáradozását sem, mely szintén instanciázott a miniszternél ebben az ügyben.

Most aztán egyszerre minden kérelem nélkül meg lesz a telefon kiterjesztés és a makói kereskedő nem lesz kénytelen 5-6 órát várni a budapesti telefon összeköttetésre, mint eddig, mert Makót Budapesttel egyenesen összekapcsolják.

És ezt nem köszönhetjük másnak, mint a nálunk tartandó őszi katonai nagygyakorlatoknak. Erre az alkalomra egyenes összeköttetést létesítenek Makó és Budapest között. Az összeköttetés aztán mindenkorra megmarad. Ennek pedig egyenesen a makói kereskedelem veszi hasznát.

Arra nézve, hogy Makó bekapcsolassék a Szeged-aradi interurbán hálózatba, ma volt a helyszíni tárgyalás a vezeték irányának megállapítására. E helyszíni tárgyaláson a nagyváradi posta és távírda igazgatóságát képviselték: Borzay Elemér műszaki tanácsos Stróbl Antal postai főosztály, Makó városát Németh Andor városi főmérnök, az államépítészeti hivatal Kovács Gyula mérnök, az aradcsanádi vasutat pedig Babos Géza állomásfőnök.

Az új vezeték a postáról indul

ki és halad a Hunyadi, Kálvin- és Csokonay-utcán át a vasutig hol bekapcsolást nyer az interurbán fővezetékbe.

Azonkívül még egy másik külön vezeték is kap Makóvárossa mely csak Szegeddel kapcsolja össze.

Mindezek a vezeték már e hó 31-re készen is lesznek.

A hagymapiacról.

Kertészeink károsítása.

Az idén — úgy látszik — rossz idő virradt hagymakertészeinkre. Hitvány ára van a portékának s még ilyen árak mellett is alig lehet tudni rajta.

Pedig kellene a pénz. Nagyon is szükséges volna már a költség. Ekkorra minden munkáját s minden pénzét beleoltotta hagymaföldjébe a makói szegény kertész s ekkorra remélve, várta, hogy pénzt visszakapja s munkájának is elayeri illo jutalmát.

Most nagy csalódás érte. Nemcsak, hogy a sok nehéz verejtéke hullott hiába, hanem még a befektetett kis pénze is hiányosan térül vissza a — mai árak mellett.

És nemhogy emelkedné ez a tulajacsony ár, hanem szinte napról-napra esik.

A milyen szerencsés szezonjuk volt a mult esztendőben, olyan rosszra van most kilátásuk kertészeinknek.

Elég nagy baj ez, mondhatjuk, hogy nagy szerencsétlenség egymagában is ez az alacsony ár.

Mégis akadnak lelketlen kereskedők, a kik ezt a helyzetet kertészeinkre még rosszabbá, meg szerencsétlenebbé akarják tenni.

Egyes hagymakereskedők — mert csak egyesek akadnak ilyenek, bár elég fölös számmal — előszedegetik most újra egy pár éven át pihentetett gonosz stiklijöket, hogy kertészeinket minél érzékenyebben megkárosítsák.

Arról van szó s e miatt hallatszik mostanában újra sok panasz, hogy egyes rosszlelkű hagymakereskedők a kertészeinktől megvásárolt árukért nem adják meg a kialakított árakat, hanem különféle hazug ürügyekkel kisebb-nagyobb összegeket levonnak. Akkor — a mikor már a kertész beszállítja nekik az árut s a mikor kénytelen már belemenni az árlevonásba, inkább, mint hogy hagymáját újra vissza vigye s újra össze-vissza töresse. No meg attól való félelmében is, hogy ha nem enged, hosszú perlekedésnek, huza-vonának teheti ki magát, a melytől irtózik. Inkább, minthogy ilyen torturákon ideje s türelme fogyjon, hajlandó a kereskedőnek jelentékeny összeget engedni.

Annyira vakmerő már egyes kereskedő, hogy még ürügyet se hoz fel. Elégnek tartja, hogy ha azt mondja, nem ad annyit az

áruért, a mennyiért vette. *Lejebb ment az ár, — ugymond — hát ő nem fizethet rá.*

Szóval lejebb esett az ár és a kereskedő nem fizethet rá. — Ez hát az ismeretes mottó. A kereskedőnek sohse szabad ráfizetnie az üzletére, de a szegény kertész mindig fizessen rá.

Mert e szerint, ha lejebb esik az ár, ráfizeti a kertész azt a különbözetet, a mennyivel az áruja eladása óta a kialakított áránál kevesebbet ér s ha netán feljebb szökik az ár, akkor meg ráfizeti azt a különbözetet, a mennyivel áruja eladása óta a kialakított áránál többet ér. Mert neki ekkor is át kell abban az árban adnia, a hogy már előzőleg kialakulta volt.

Szóval a kertész mindig csak veszít, a kereskedő meg sohse veszíthet.

Ám se nem igazság, se nem becstelen, hanem kertészeink gonosz kizsákmányolása az a kalózkodás, melyet azok a kereskedők üznek, a kik a kikötött árban nem veszik át az árut, hanem hamis ürügyek alatt, vagy csak azért, mert lement az ára, levonnak az árból.

Kertészeinknek önmagok iránt való kötelessége, hogy megfigyeljék, megjegyezzék maguknak és tovább is közöljék társaikkal is az ilyen kalózkodó kereskedők nevét a végből, *hogy ne legyen többé egyetlen kertész se*, aki az ilyen bitanggal még csak szóba is álljon portékája eladására. Ki kell az illet pusztítani a makói hagymapiacról, hogy irmagja se maradhasson itt. Ne tőrjenek kertészeink maguk fölött ilyen becstelen elősdiéket, a kik nekik ekként ártanak és ezért közveszélyesek.

Bolond ember az, aki a saját ellenségét táplálja. Azt az ellenségét, mely rosszlelkűen ellenére tör és hajlandó a vért végsőkig kiszívni.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Aug. 18. Vasárnap. Római kath. F. 12. Ilona. Uór. kath. Auguszt. 5. G. 12. Napkél 5 óra 0 perckor, nyugszik 7 óra 5 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Tulnyomóan száraz idő várható némi hőemelkedéssel. Süröngyprognózis: Semmi vagy kevés csapadék, melegebb. Délmómerséklet: 20.4 Celsius.

Mi a mungó?

Alakja emberi, de nem azért, mert talán az Isten a maga képére teremtette volna, mint általában az embert.

Ezt a jogot, a mungóra vonatkozólag a császár eltulajdonította a teremtés urától s ő teremtette a mungót a maga képére.

A mungót ennek dacára sem lehet a teremtés remekének nevezni.

Az emberiség mai állása szerint minden ember beletartozik valamely

nemzet kötelékébe. Aki egyik nemzethez sem tartozik, az nem ember.

A mungók különösen 1912. június 4-ike óta Tisza kezével végzett császarmetszés útján kiszakadtak a magyar nemzet testéből, hová az anyakönyv szerint tartoznának; más nemzet pedig nem fogadná be őket. Ennyire még a holtentották sem sülyedhetnek.

De azért a császár-király hatalmával még is a nemzet testén élődnek.

Mi lehet hát a mungó?

Császári-királyi elősdi állat.

— **Justh Gyula beteg.** Justh Gyula, a függetlenségi párt kitünő vezetője, aki néhány nap óta tornyai bírókán tartózkodik, augusztus második felében nagy agitációs körútra készült. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várták Justh első beszédét, amelyben a népjogok tántoríthatatlan harcosa ki akarta fejtetni, hogy a jogtörások végtelen sorozatával szemben, milyen álláspontot foglal el pártja az őszi ülésszak megnyitása után. Ez a nagyfontosságú nyilatkozat, — amely valószínűleg kiterjeszkedett volna Lukács László nagyenyedi beszámolójára is — néhány nappal későbbre marad. Justh Gyula ugyanis a napokban meghűlt, ágyának esett s most betegen fekszik tornyai kastélyában. Betegsége egészen könnyű természetű ugyan, de orvosai szerint jó néhány napig eltarthat, amíg egészsége annyira helyreáll, hogy ismét elindulhat országos körútrára.

— **Szentesítve.** A városok állami segélyéről szóló törvény szentesítve jelent meg ma a hivatalos lapban. Az új törvény, mely előreláthatólag igen sok szóra fog alkalmat adni a közgyűlésben, szeptemberben tárgyalás alá kerül, mivel a kiegészített fizetésekről gondoskodni kell valahogy. A forma természetesen még a jövő titka.

— **Orvosi szolgálat vasárnap.** Vasárnap délután 3 órától hétfő reggelig a sürgős betegeket dr. Bauer Ignác és dr. Hubert Mihály látják el. Sürgős esetekben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap délelőtt azonban valamennyi orvos rendel.

— **Istenitisztelek a reformátusoknál.** Holnap, vasárnap a református templomokban az istenitisztelek a következő sorrendben tartatnak: Belvároson délelőtt 9 és délután 2 órakor ifj. Nagy Károly, újvároson ugyanekkor Dérczy Imre segédlelkészek prédikálnak.

— **A központi választmány ülése.** Makóváros központi választmánya hétfőn délelőtt 11 órakor Gera Sámuel városi főjegyző elnökléte alatt ülést tart. A választmány ezen az ülésen néhány felebbezést bírál el.

— **A katolikus kör Szent-István-napi bucsu bálja.** A katolikus kör vigalmi bizottsága ezúton hívja meg a kör tagokat és más érdeklődőket folyó hó 20-án, Szent-István napján a katolikus kör összes helyiségeiben tartandó

ETABLISSEMENT MONTMARTRE
PARIS. BUDAPESTEN. VI., Andrassy-ut 54.

EGÉSZ
ÉJJEL
NYITVA.

Mütrágya.

Az őszi időnyre már berendezkedtem mindenféle **mütrágyafélével** Megrendeléseket lehet eszközölni — eredeti gyári áron — vásárnaponként, Vásárhelyi-utca 15. sz. a. Egy hónapra belüli megrendelőimnek még 20 fillérrel olcsóbb árat számíthatok. — A gazdaközönség b. pártfogását kéri: 661 **Diós Imre.**

Kiadó föld.

Egy fertály **tanyaföldem** csókási Bálint Nagy Jánosné családja szomszédságában szabadkézből, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni lehet Jakasomon, Vásárhelyi-u. 736. sz. a. Turi Fodor 694 János.

Eladó telkek.

A gazdasági iskolával szemben levő Szegefű-utcában a Szabó ácsmester-féle ház mellett **több telkek házhelynek eladó** Ugyanott jó kiszáradt vályog jutányos áron, folyton kapható. Értekezni lehet Dózsa Andorral, a 543 hosszú utcai bormérésben.

Eladó ház.

Szent Gellért-utcai házamat, mely a katolikus templom átellenében van, eladom vagy pedig november elsejére bérbé kiadom. Értekezhetni velem, Aradi-u. 18. sz. a. **Faragó János tulajdonos.** 692

Eladó föld. A királyhegyesi és rákosi ut között az ugar és járandó szélén Kiss Mihály és Gebei szomszédságában **14 kislánc járandó föld örökáron eladó.** — Értekezhetni lehet a tulajdonos, K. Nagy Mihály szt. János-ter 2910. sz. há-667 zánál, Borka Ferencsel.

Iritz Sámuel özv. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA szeszmentes pálínkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 „
„ 5 éves kajszin barack	3.— „
„ 8 „ „	4.— „
„ 10 „ „	5.— „
„ 5 „ borpálínka	3.— „

Á valódiságért a cég felelősséget vállal.

Kiadó föld.

A földéaki **15 hold** szántóföld rétből a rajta lévő tanyaépületekkel, szőlőskerttel, több évre hasznóbére kiadó. Értekezhetni lehet Forrai Sándor tulajdonossal a helyszínen. 700

A Szent Istváni ünnepre

A LEGJOBB

BOROK

valamint elsőrendű

kőbányai sörök

és mindennemű finom

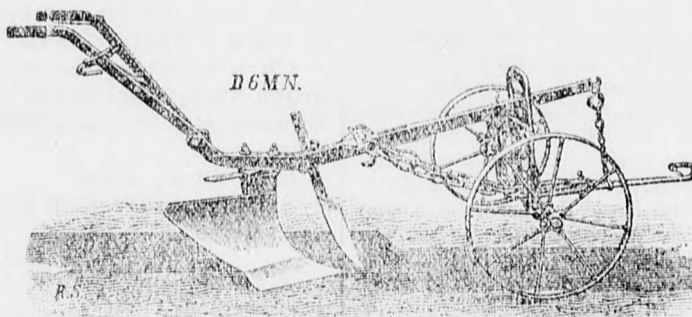

pálínkák

a legméltányosabb árban szerezhetők be: **IRITZ SÁMUEL özv. cégnél.**

Értesítés!

Van szerencsém Makó város és vidéke t. vidéke gazdaközönségét értesíteni, hogy Makó város és vidéke részére az eredeti o o o

Sack Rudolf-féle tükörcél ekéket

viszonteladás céljából egyedül Kucses Károly urnak, mint ottani kizárólagos képviselőnek szállítom és így Makón eredeti kiváló minőségben és szigorúan szabott árban azok egyedül

Kucses Károly ur gépraktárában

szerezhetők be. Tisztelettel: 678 **Popper Samu, Budapest.**

Miért vagy másé?

Fecském hova szállsz?

Akiknek a szívük fáj?

Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen játsza az óriási „Adria” beszélőgép, mely 5 legujabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer- király”-nál

BUDAPEST VIII. József-körút 15.

Gyorsjavító műhely.

Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

Eladó föld. A tárnokban levő 3 parcella föld eladó. — Értekezhetni lehet: **Szalai János tulajdonossal,** 663 Bajza-u. 18. ujszám a.

Eladó földek. A Soványban, az új munkásházak közelében levő 600 négyszögöl területű földem, továbbá a Bánomban levő 1100 és 2200 négyszögöl területű földjeim akár egészben, akár parcellákban örökáron, szabadkézből eladók. **Kocsis Károlynál,** Kálvária-utca 5. ujszám alatt. — Ugyanott egy jókarban levő farafu ver-658 seny kerékpár is eladó.

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Az „OLLA”

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva.

Olla lerakatok az Olla plakátok által kívának tüntetve.

Ára tucatonként 4, 6, 8, és 10 korona. Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond és Ember József gyógyszerárban.

Teljes jótállás minden drébert

OLLA-gummit

több mint 2000

orvos mint pótolhatlant javasol

Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond, Ember József

32 hold föld tanyaépületekkel, nagy kerttel, a rákosi csárda közelében, a csinált ut mellett, kedvező fizetési feltétel mellett, örökáron eladó. — Értekezhetni lehet Tamás Jánossal, 677 Páva-u. 16. sz. a.

Földhasznóbérlés. A Csókásán levő 3 fertály tanyaé föld több évre — gabona alá — hasznóbére kiadó. — Értekezhetni lehet Barta Sándorral, Pacsirta-u. 675 130. szám alatt.

Lapunk nyomdájában

egy tanulóleány

fizetéssel felvétetik.

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszerháza

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főülmulthatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolítja az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szeplőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó víz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Király Lajos áruházában

a következő nyári árak a szezon előrehaladoottsága miatt leszállított árban vásárolhatók:

Lüszter kabátok II koronától.	Schiffon	70
Mosó bluzok	2'—	
Szövet bluzok	3'—	
Himzett batiszt	3-50	
Csipke	4'—	
Himzett füzővédő	1'—	
	Jó mosó pongyola	7'—
	Aljak	5'—
	Selyem alsók	8'—
	Schiffon	2:80

Női ingek, háló kabátok, nadrágok, igen olcsón.

Leány lüszter ruhák! Szabott ár!

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikusság fog- és szájviz.

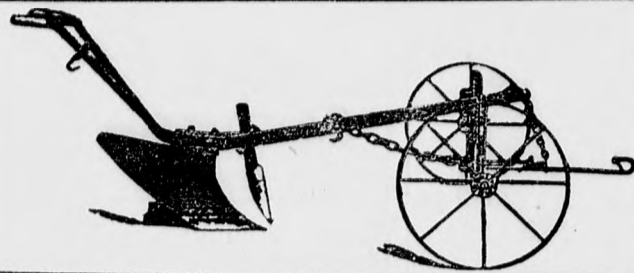
A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arkenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használnunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerházaiban és ellátva — és telefon-szám: 68. telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 126.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy

gazdasági gépraktáramat

a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves Bächer-féle tükörcél kormány-nyal ellátott — mindenféle nagyságban — ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bárminő nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu **kultivátorokat, tárcsás boronákat,**

szecskavágó, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,**

melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utolérhetetlen tökéletességüknel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy kereslet. **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nek őrvendenek. nem ismert és különösen bevált

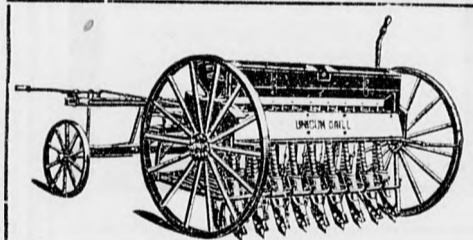
Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását — a leghatékonyabb árú elvétel mellett teljesítem — **LEGUJABB!** Léghűtéses (vizhűtés nélküli) **MOTOR,** egyszerű, veszély nélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is — tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Kálvária-utca (az új kórházzal szemben.)

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt milyó, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1:50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20 "
Himzések métere	15, 20, 30 "
Női keztyűk párja	30 "
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80 "
Angol mosó zefírek	70, 80, 90 "
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tucat vászonsebkendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja 2:30 korona. — Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.	

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

KINCSET ÉR a Tordy-féle

Hollandi három király tea,

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomor-tisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomorban is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) 50 fillér. Mindenyógytárban kapható.

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatal és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt megelégedtet. Mindenütt kapható.

Ara 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt ühajtva fenntartani, e célra övédeképes és agilis képviselőket keresünk. A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában Budapest, József-körút 15. sz. Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Tapéták
Linoleum padlószőnyegek
Linkrusztrák

a Tapéta háznál

Jerk és Schuschnitz

Wien VI., Gumpendorferstrasse 6.
Kérje ön a mi mintakönyvünket minden kárpitos és díszítő.

383 Művész

lehet bárki, ha nem egy nehezen kezelhető, hanem egy könnyen elsajátítható hangszert rendel magának

Wagner a „Hangszer Király“-tol, Budapest,
József-körút 15. Önképzési iskola ingyen. Gyorsjavító műhely! Kérjen nagy fényképes díszfőárjegyzéket ingyen.

Saját szerkezetű láncoskutat készítése felelősséggel!

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segítségével a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:

Gulácsi János vasipartelepe és gazd. gépraktára **Makó,**
Desseffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)
Telefonszám 50. Telefonszám 50.
347. Autogén hegesztés és vágás!

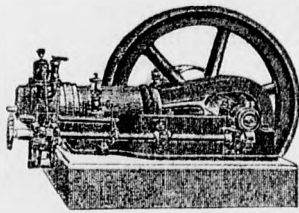
Méhészek!

Akik megbízható helyről, tiszta méhviasszából készült

műlépet

öhajtanak beszerezni, forduljanak bizalommal szatmári Szabó István méhészetéhez Pankota. (Arad megye), mely méhészet amerikai hengerpréssel készített bármely méretű műlépnek kilóját csomagolva K. 5. 60-ért szállítja, amíg viaszkészlete ki nem fogy. 645

Nyersolaj szivógáz diesel **MOTOROK** benzín és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás. **Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.** Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ:
Gellért Ignác és Társa
Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Használt üvegfal

kerestetik megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó föld.

A csanádpalotai ugaron az iskola végében **7 katasztrális** hold szántóföld tanyaépületekkel együtt örökáron eladó. Értekezni lehet ugyanott, ifj. Asztalos 694 Pál tulajdonossal.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, élét. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálalratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Felhívás

a hölgyközönséghez!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgy közönség tudomására hozni, hogy I. ker. Kálvin-utca 12. szám alatti lakásomon

f é s ü l é s t

elvállalok, meghívásra házhoz o o o is kimegyek. o o o A nagyrabecsült hölgy közönség b. pártfogását kéri

Erdei Ilonka frizernő

Eladó föld.

A rákosi útfélen 12 kilométernél **12 kat. hold, 347 négyszögöl föld eladó,**

esetleg hagymatermés alá kiadó. Gazdálkodás felhagyása végett u. o. mindenféle jószág, ló, csikó, tehén, juh s mindenféle gazdasági eszközök, továbbá egy 8 öles kazal buzaszalma, polyva, stb. is jutányos áron eladó. — Venni szándékozók értekezhetnek:

Apjok Imre tulajdonossal, 656 Bogárzó 921. tanyaszám a.

Ház- és földeladás.

A Páva utcai 2985. számú ház, a rákosi útfélen Patkós Ferenc szomszédságában egy járandó, a Mikócsa oldalon Patkós Sándor szomszédságában egy járandó, a kákási oldalon Nagy Sámuel szomszédságában egy járandó, végül a pücskői hegyben: félnapos pusztaföld, szabadkézből eladó. Venni szándékozók értekezhetnek Rác Sándor örökösének megbízásából,

Rác Sámuellel Szunyog-u 24. sz. 665

Eladó ház.

A Kálvin utcai 2806. sz. a. lévő újonnan épült házak, egyik 3 utcai szoba, konyha, kamara, pince és előszoba, a másik 2 utcai szoba és mellékhelyiségekből áll, előnyös feltételek mellett eladók, a két szobás lakás bérbébe is kiadó. Értekezni lehet:

Dr. Holler György

698 ügyvédi irodájában.

Kiadó föld.

A csanádpalotai állomás átellenében levő, Görbe János-féle **53 kishold szántóföld** haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Kecskeméty Károlyal Makón, Hunfalvy-u. 2537. sz. a.

Eladó házak.

Bajza-utca 3. újszám alatt egy modern uri lakás, 3 szoba és szükséges mellékhelyiség és ártézi kut vízvezetékekkel, továbbá a Lonovics László-u. 28. szám alatt teljesen új ház, 3 szoba, előszoba, fürdőszoba stb. mellékhelyiség és ártézi kut vízvezetékekkel. Ugyanezen sz. alatt egy másik 3 rendbeli 2-2 szobás lakás minden szükséges mellékhelyiséggel együtt kedvező fizetési feltételek mellett **eladó** Értekezni lehet Lind Miklós fod-640 rész üzletében, Makó (főtér.)

Kiadó egy három holdas konyha-keresztet és faiskola méhes-sel, 1 hold hagymafölddel együtt feles gazdálkodásra. — Cim a kiadóban. 688

Erzsébet vigadó megnyitás!

A Lonovics-sugárutonegész nagyvárosi arányokban és díszszel létesített

Új vendéglő és kerthelyiség

Állandóan a n. é. közönség rendelkezésére áll, hol is naponta kitünő cigányzene mellett a legjobb italok meleg- és hideg ételek pontos és előzékeny kiszolgálás mellett folyton kaphatók. — A rendkívül díszes, nyitott óriási csarnok, bálak, népiünnepélyek, társas összejövetelek tartására igen alkalmas.

Trifa Jenő budapesti első női zenekarával állandóan szórakoztatja a t. közönséget. — Belépő-díj nincs.

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kéri — tisztelettel

ZOMBORY ÖDÖN, vendéglős.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüszter felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüszter ..	I. 15. — „	Háló kabátok	1.80 „
Delén bluzok	3. — „	Női nadrágok	1. — „
Hímzett ..	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke ..	5. — „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák ..	1.70 „	Fűző védő	I. 3. — „
Paplan lepedők	5. — „		

Szigoruan szabott árak!

Selyem, Batiszt, Schifon és Lüszter alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

Tubarózsa-krém és kenőcs

az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növeését legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill.

Mindenemü gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár. **TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag**, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül: **JENEI SZÉKELY LAJOS** gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszertárában **MAKÓN.** (a róm. kath. templom mellett.) Raktáron nem levő dolgokat meghozatok! Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Nem szabad, dehogyan szabad...

stb. kuptákat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon” tölcsernélküli beszelőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszerkirály”-nál BUDAPEST, József-körút 15—1. Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

ÚJ ÜZLET! MEGNYILT ÚJ ÜZLET!

a Paskesz Testvérek könyv-, papir-, zenemű- és írószerszerekkereskedése Makón, (Fötér) a Makói Takarékpénztár épületében.

Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy egy, a mai kor igényeinek mindenben megfelelő **könyv, papir, zenemű és írószerszerekkereskedést** nyitottunk, hol e szakmába vágó cikkek a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be.

A midőn a m. t. vevőközönség párfogatását kérjük, nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy főtörekvésünk oda fog irányulni, hogy a legújabb áruinkkal, de főleg olcsó áraink révén n. b. megelégedésüket minden tekintetben kiérdemeljük. Egyben felhívjuk az iskolába járó gyermekek m. t. szüleit a közlő iskolai időnyre bevezetett olcsó árainkra, u. m. : **iskola táskák, könyvszíjak, hegedű hurok és az összes iskolaszerekre.**

Az összes bel- és külföldi napi és heti lapok, folyóiratok előfizetési helye.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Állandó újdonságok zeneművekben!

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajárdékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király” országjárta elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Nyomdász-tanulók felvételnek lapunk nyomdájában.

Tévedések elkerülése végett kérem anagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre ügyelni sziveskedjenek.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Töky-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Töky-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Órangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miér is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgyfa-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval újabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítek el és mindenkor a legolcsóbb versenyáron. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halottí ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejűk és sirkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, dusches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb áron számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készitési díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus választékban tartok érc, művirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlitem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelméből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított áron számítok gyászruhának valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternókendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkeendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Órangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb meglegedésükkel távozhasanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Órangyal“ disztemetkezési vállalat

özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek :

Rovatos iverk,
Számlák,
Zárszamadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézet, mely a modern technika vívmányai szerint készit a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár !

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

Készülnek :

Irodalmi müvek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfekjek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetések.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyászkocsijaimért díjat külön nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig gyorsan és pontosan, szolid áron.